UNIVERSITATEA DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT
DEPARTAMENTUL FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Aprobat
la şedinţa Senatului USEFS,
proces-verbal nr. ___ din ______________2021
Preşedinte _____________Manolachi Veaceslav
dr. hab., prof. univ.

RAPORT
PRIVIND ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN ACTIVITATEA DEPARTAMENTULUI FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ
în perioada septembrie 2020 – iunie 2021

I. CADRUL JURIDIC AL DEPARTAMENTULUI FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Departamentul Formare Profesională Continuă (în continuare - DFPC), subdiviziune a USEFS, a fost fondat prin decizia Ministerului Educaţiei şi Tineretului nr. 04-04-1140 din 28.08.2007. Până în anul 1993 disciplina *Educaţie fizică* era în componenţa catedrei *Discipline Educative* a Institutului Naţional de Instruire Continuă. În 1993 a fost transferată în cadrul Facultăţii de Perfecţionare şi Reciclare a specialiştilor din domeniul educaţiei fizice şi sportului a Institutului Naţional de Educaţie Fizică şi Sport. Mai târziu, facultatea menţionată a fost comasată cu Facultatea Învăţământ cu Frecvenţă Redusă, subdiviziune a USEFS, până în vara anului 2007.

Misiunea principală a DFPC este oferirea serviciilor educaţionale de formare profesională continuă (perfecționare/specializare/calificare suplimentară/recalificare de calitate solicitate de beneficiarii formării profesionale continue: instituții şi persoane fizice cointeresate în actualizarea cunoştinţelor sau obţinerea de noi cunoştinţe şi competenţe necesare în perfecţionarea sau recalificarea profesională în domeniile *Științe ale educației, Științe ale sportului, Servicii publice și Servicii ale securității*, în vederea integrării active pe piaţa muncii.

În scopul eficientizării activităţii în anul de studii 2020-2021, DFPC şi-a trasat următoarele **obiective**:

a) identificarea nevoilor de formare/specializare/calificare suplimentară/ recalificare profesională a specialiştilor din domeniul educației fizice și sportului;

b) reconceptualizarea formării continue a cadrelor didactice din perspectiva motivării de învățare pe tot parcursul vieții;

c) racordarea permanentă a nivelului de calificare şi studii ale cadrelor didactice de educaţie fizică şi sport la renovarea conceptuală, metodologică curriculară şi tehnologică a învăţământului naţional;

d) optimizarea strategiilor de educaţie permanentă;

e) dezvoltarea resurselor umane prin activităţi de perfecţionare şi formare profesională continuă;

f) pregătirea metodologică a specialiştilor, promovarea inovaţiilor ştiinţifice şi a experienţei pedagogice avansate;

g) analiza de noi tehnologii educaţionale prin elaborarea lucrărilor ştiinţifico-didactice în vederea dezvoltării profesionale precum şi valorificării programării a celor mai actuale probleme educaţionale;

h) promovarea formării cadrelor didactice și a cursanților privind utilizarea instrumentelor TIC în procesul de predare-învățare-evaluare;

i) acordarea serviciilor de consultanță, asistenţă metodologică şi de specialitate organelor locale de specialitate în domeniul învăţământului, cadrelor didactice de educaţie fizică şi sport din ţară.

II. STRUCTURA DEPARTAMENTULUI FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Componența personalului DFPC conform statelor include 5 unități: șef – 1; metodiști – 2, secretară – 2. În conformitate cu modificările în legislație, unitățile de metodist și secretar au fost înlocuite cu unitatea de laborant-metodist.

Tabelul 1. Componența personalului DFPC

Nr. crt.	Numele, prenumele, funcția exercitată	Studiile de bază/calificarea profesională	Titlul științific/ gradul didactic	Titulari/ cumularzi	Vârsta (ani)
1.	*Ghețiu Adelina,* șef DFPC 1,0 salariu	UPS I.Creangă. Pedagogie; master USEFS: PPS. Doctorat, specialit. Ed. fizică și sport, kinetoterapie și recreație	doctor în științe pedagogice, lector univ.	titular	56
2.	*Bețivu Olga,* metodist - 1,0 salariu, secterar - 0,5 salariu	UPS I. Creangă. Filologie; limba și literatura rusă în școli naționale	-	titular	53

În prezent, în cadrul DFPC sunt angajate 2 persoane, Tabelul 1, acestea acoperind 2,5 unități: șef – 1,0; metodist – 1,0, secretar – 0,5, ceea ce este foarte puțin pentru asigurarea funcționalității depline a DFPC, ținând cont de faptul că în ultimii ani s-a mărit considerabil atât numărul cursanților, cât și volumul de lucru. Dacă până în anul 2017 se ofereau servicii de formare profesională continuă doar în baza a 2 programe de studiu: 1) Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică – 20 credite; 2) Științe ale sportului. Antrenament sportiv

– 20 credite, în prezent numărul programelor a ajuns la 16 etc. (inclusiv 4 programe care au fost elaborate în cadrul Școlii de Vară COMPASS), dintre care: 2 programe – au fost acreditate, 5 – au obținut autorizare de funcționare provizorie.

În acest context, propunem conducerii USEFS să completeze numărul de unități în statul de personal al DFPC cu cel puțin încă 1-2 unități, pentru a nu tergiversa în perspectivă activitatea departamentului.

DFPC deține mecanisme eficiente de identificare a noilor programe prin organizarea meselor rotunde, seminarelor informativ-metodice, atelierelor de lucru cu participarea reprezentanților comunității educaționale, chestionarea cursanților și formatorilor etc. Un argument în acest scop este și faptul că DFPC pilotează în acest an 4 programe, elaborate în cadrul Școlii de Vară COMPASS, Proiectul ***TOWARDS EUROPEAN UNIVERSITY LIFELONG LEARNING MODEL IN MOLDOVA,*** *Acronym**: COMPASS,** finanțat de către Uniunea Europeană prin intermediul programului Erasmus+, acțiunea cheie 2 – Consolidarea Capacităților în Domeniul Învățământului Superior:* 2 programe au fost deja pilotate cu succes în luna aprilie, fiind solicitate de un număr foarte mare de doritori:

1) Onoi Mihai, programa *Turism sportiv și agrement.* Numărul total de credite/ore de studiu – *3/90.* Domeniul general de studiu – *101 Servicii publice.* Domeniul de formare profesională – *1013 Servicii hoteliere, turism și agrement. T*ermenul pilotării cursului: 02.04 – 04.04.2021 (la distanță) – 44 persoane.
2) Craijdan Olga, programa *Bazele teoretico-metodice ale pregătirii profesionale a profesorilor de educație fizică în sporturile gimnastice.* Numărul total de credite/ore de studiu – *3/90.* Domeniul general de studiu – *011. Științe ale educației.* Domeniul de formare profesională – *0114. Formarea profesorilor. T*ermenul pilotării cursului: 17, 18 și 24.04.2021 (la distanță) – 58 persoane.

Alte 2 programe, coordonatori Pogorlețchi Ala și Luca Aliona, vor fi pilotate în luna septembrie 2021.

III. PROGRAME REALIZATE (CANTITATIV ȘI CALITATIV) ȘI FORMELE DE ORGANIZARE

DFPC este parte comună a procesului de realizare a *Misiunii* USEFS, ce rezidă în realizarea idealului şi imperativelor sociale, culturale şi spirituale aferente educaţiei printr-un complex de activităţi, în realizarea formării profesionale continue (perfecţionare, specializare, recalificare și calificare) a profesorilor de educație fizică și antrenori la diverse probe de sport.

DFPC îşi desfăşoară activitatea în baza prevederilor legislative, conceptuale şi normative stipulate în actele respective aprobate de Parlamentul, Guvernul şi ministerul de resort al

Republicii Moldova, precum şi în temeiul Cartei USEFS, Manualului Calității USEFS, Statutului şi Regulamentului DFPC aprobate la şedinţa Senatului USEFS, proces-verbal nr. 05 din 01.02.2018; Strategiei de dezvoltare a DFPC pentru anii 2018-2022, aprobată de Senat, proces-verbal nr. 4 din 12.01.2018 etc.

Până în anul 2018 DFPC oferea servicii de formare profesională continuă doar în baza a două programe de formare, începând cu anul 2018 au fost propuse, apoi aprobate pentru implementare de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării 10 programe, iar în 2019 – 12 programe (*Tabelul 2).*

Majorarea numărului de programe a fost posibilă datorită stabilirii comunicării eficiente între DFPC și comunitatea educațională din localitățile Republicii Moldova, realizării sondajelor cu reprezentanții OLSDÎ și a instituțiilor de învățământ preuniversitar, precum și grație analizei chestionarelor de evaluare a nevoilor de formare ale profesorilor și antrenorilor care au frecventat cursurile oferite de DFPC, precum și chestionarele de evaluare a cursului.

În perioada septembrie 2020 - mai 2021, în conformitate cu restricțiile privind pandemia Covid-19 înaintate de către Comisia Națională de Sănătate Publică, precum și a recomandărilor Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, lecțiile au fost desfășurate on-line pe diferite platforme și cu utilizarea diverselor instrumente digitale. La începutul anului 2020 a fost încheiat un contract cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (MECC), prin care s-a obținut finanțarea de la bugetul de stat a 10 credite din cele 20, în sumă de 750 lei, taxa fiind de 1380 lei.; suma de 630 lei a fost achitată de către instituția care deleagă specialistul la cursuri sau de fiecare cursant personal.

În perioada ianuarie – mai 2021 lecțiile s-au desfășurat tot on-line și responsabilitatea de a achita taxa de studii revine instituției care deleagă specialistul la cursuri sau de fiecare cursant personal. Menționăm faptul că aspectul pozitiv al perioadei de pandemie, perioadă grea pentru întreaga țară, am acumulat experiență de a presta servicii de formare profesională continuă la distanță. S-au depus eforturi enorme pentru elaborarea materialelor teoretico-metodice pentru organizarea orelor pe diverse platforme on-line: Class room, zoom, Jeetsi meet, grupe viber etc. Printre cei mai apreciaţi formatori de către auditorii cursurilor de formare profesională continuă se evidenţiază următorii: Manolachi V., dr. hab., prof. univ.; Dorgan V., dr. hab., prof. univ.; Moroşan R., dr. hab., prof. univ.; prof. univ.; Mruţ I., dr., conf. univ.; Calugher V., dr., conf. univ.; Gheţiu A., dr., lector univ.; Branişte G., dr., conf. univ.; Bragarenco N., dr., lect. univ.; Carp I., dr., prof. univ., Zavalișca A., dr., conf. univ., Tăbîrța V., dr., conf. univ.; Sîrghi S., dr., conf. univ., Craijdan O. etc.

Tabelul 2. Serviciile de formare profesională continuă prestate de către DFPC în perioada 2014 – iunie 2021

Programe	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (I sem.)
	Nr. cursanți/ durata/ Taxa, lei	Nr. cursanți/durata/ Taxa, lei	Nr. cursanți/ durata/ Taxa, lei	Nr. cursanți/ durata/ Taxa, lei	Nr. cursanți/ durata/ Taxa, lei	Nr. cursanți/ durata/ Taxa, lei	Nr. cursanți/ durata /Taxa, lei *on-line*	Nr. cursanți/ durata /Taxa, lei *on-line*
Nr. de programe oferite	**2**	**2**	**2**	**2**	**10**	**11**	**12**	
1. Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică –20 credite	**127/** 3 săpt./ 1188	**133/** 3 săpt./ 1188	**171/** 3 săpt./ 1188	**110/** 3 săpt./ 1188	**117/** 3 săpt./ 1100	**174/** 3 săpt./ 1300	**58**/8 zile/750 **86**/3 săpt./1380 **46**/8 zile/630	**157/** 3 săpt./ 1380
2. Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 20 credite	**156/** 3 ăpt./ 1188	**100/** 3 săpt./ 1188	**57/** 3 săpt./ 1188	**150/** 3 săpt./ 1188	**219/** 3 săpt./ 1100	**265/** 3 săpt./ 1300	**153/** 3 săpt./ 1380	**128/** 3 săpt./ 1380
3. Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică–60 credite	-	-	-	-	**32/** 1 an/ 4500	**22/** 1 an/ 4700	**22/** 1 an/ 4700	
4. Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 60 credite	-	-	-	-	**3/** 1 an/ 4500	**3/** 1 an/ 4700	**3/** 1 an/ 4700	
5. Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică–90 credite	-	-	-	-	**4/** 1 an/ 4500	**10/** 1 an/ 4700	**6/** 1 an/ 4700	
6. Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 90 credite	-	-	-	-	**5/** 1 an/ 4500	**16/** 1 an/ 4700	**12/** 1 an/ 4700	
7. Fitness și programe de recreare – fitness și aerobică – 40 credite	-	-	-	-	**40/** 3 luni/ 3000	**33/** 3 luni/ 3300	**18/** 3 luni/ 3300	-
8. Fitness și programe de recreare – bodybuil-ding – 40 credite	-	-	-	-	**58/** 3 luni/ 3000	**36/** 3 luni/ 3300	**20/** 3 luni/ 3300	-
9. Fitness și programe de recreare – yoga–40 credite	-	-	-	-	**15**/3 luni/ 3000	**9**/3 luni/ 3300	**6**/3 luni/ 3300	-
10. Modul psihopeda-gogic – 60 credite	-	-	-	-	**5/** 1 an/ 1560	**1/** 1 an/ 1750	**7/** 1 an/ 1750	-
11. Kinetoterapie și recuperare fizică–5 credite	-	-	-	-	-	**14**/5 zile/ 800	-	
12. Științe ale sportului. Antrenor (antrenor asistent de taekwondo/ antrenoare asistentă TKD) – 60 credite	-	-	-	-	-	-	**15/** 1 ani/ 5380	
Turism sportiv și agrement - 3 credite								**44**/3 zile/ proiect
Bazele teoretice și metodologice în pregătirea tehnică a diferitelor probe de gimnastică – 3 credite								**58**/3 zile/ proiect
Total cursanți	**283**	**233**	**228**	**250**	**498**	**532**	**452**	**387**
Venituri obținute (lei)	**336204**	**276804**	**270864**	**308880**	**914400**	**1079750**	**842550**	**393300**

Cadrele menționate impresionează prin stilul şi metodologia aplicată în predarea subiectelor on-line, în comunicarea cu cursanţii. Instruirea interactivă, utilizarea tehnologiilor moderne, plasarea accentului pe creativitatea gândirii cursanţilor - acestea sunt doar câteva aspecte realizate cu iscusinţă de formatorii menţionaţi în vederea dezvoltării competenţelor profesionale ale formabililor. Conform rezultatelor anchetării, cursanţii (267 profesori de educație fizică și 257 antrenori) sunt satisfăcuţi de organizarea şi desfăşurarea cursurilor, ponderea pe aspectul practic al programelor de formare, Figura 1. Din cei 267 profesori de educație fizică formabili: foarte bine – 246 persoane/92,18%; bine – 12 persoane/4,58%; satisfăcător – 9/3,24%; nesatisfăcător – 0/0%:

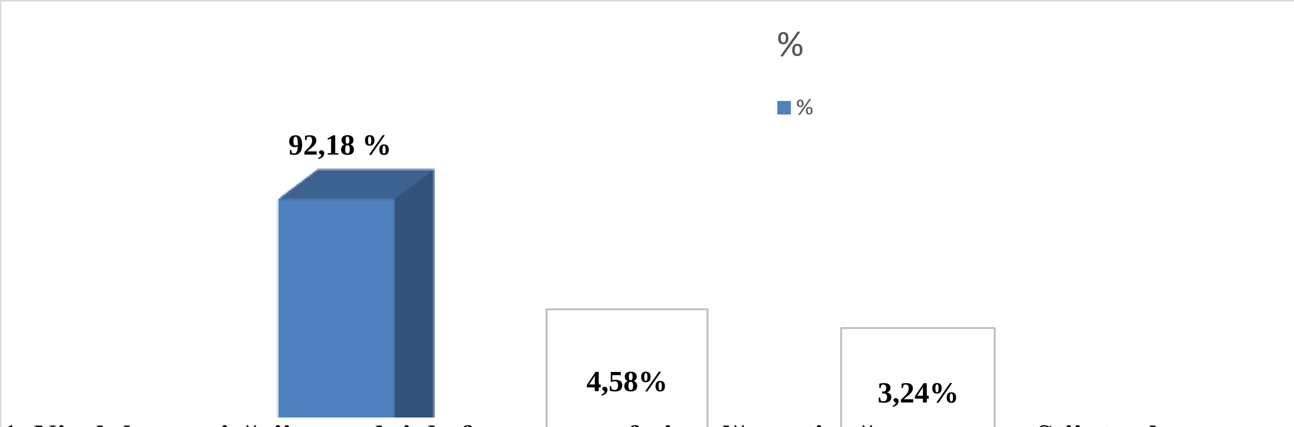

Fig. 1. Nivelul organizării cursului de formare profesională continuă, programa Științe ale educației. Formare profesori. Educație fizică, 20 credite, anul de studii 2020-2021

De asemenea, formabilii au apreciat calitatea predării, Figura 2.

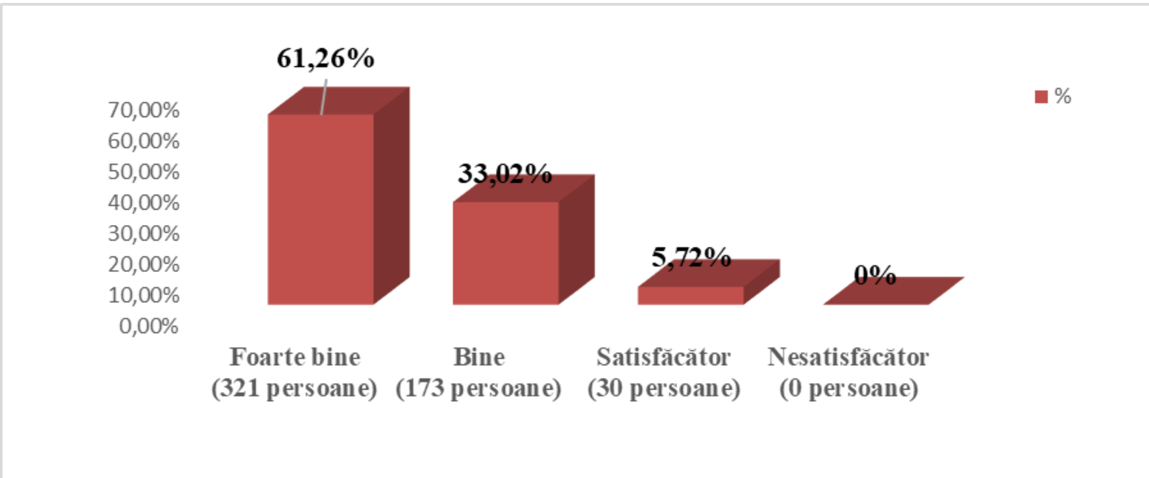

Fig. 2. Nivelul organizării cursului de formare profesională continuă, programa Științe ale sportului. Antrenament sportiv, 20 credite, anul de studii 2019-2020

Unicul lucru pe care marea majoritate dintre cursanți îl regretă este faptul că nu au avut posibilitate, ca și colegii din grupele anterioare, din cauza pandemiei, să participe la ore practico-metodice contact direct, care oferă oportunități de formare/dezvoltare a abilităților practico-metodice în predarea orelor de educație fizică, iar antrenorii la proba de sport practicată etc.

În Figura 3 se prezintă opiniile profesorilor privind gradul de satisfacție referitor la asigurarea suportului metodologic (materiale) la orele atât din cadrul programului de formare continuă *Științe ale educației. Formare profesori. Educație fizică, cât și Științe ale sportului. Antrenament sportiv,* anul de studii 2020-2021*:*

Fig. 3. Suportul metodologic asigurat la orele din cadrul programelor de formare *Științe ale educației. Formare profesori. Educație fizică* și *Științe ale sportului. Antrenament sportiv*, anul univ. 2020-2021

Analizând Figura 3 observăm că atât profesorii, cât și antrenorii, au rămas satisfăcuţi de suportul metodologic cu care au fost asiguraţi în proporție de 91,22%, iar o parte foarte mică nu au fost satisfăcuți (0,57%) sau au fost satisfăcuți parțial (8,21%). Tematica și conținutul programului de formare le-au satisfăcut așteptările și a antrenorilor, menționând calitatea și eficiența conținuturilor, care înglobează toate aspectele antrenamentului modern. Antrenorii au apreciat și faptul că cursurile sunt organizate pe probe de sport, ceea ce oferă posibilitate să-și sporească măiestria profesională anume în domeniul practicat.

În scopul responsabilizării formatorilor pentru elaborarea şi implementarea calitativă a curricula pe discipline şi a tehnologiilor educaţionale au fost organizate seminare, consilieri metodologice atât cu formatorii care predau la cursurile de formare, cât şi cu şefii catedrelor implicate în formarea continuă a profesorilor de educaţie fizică şi antrenorilor la diverse probe de sport.

IV. SISTEMUL DE MANAGEMENT INTERN AL CALITĂȚII

DFPC monitorizează sistematic și evaluează periodic programele pe care le oferă pentru a se asigura că acestea își ating obiectivele și răspund nevoilor formabililor și ale societății. La finele fiecărui curs, formabilii evaluează calitatea organizării şi desfăşurării cursurilor, precum şi calitatea, eficiența programelor de studii, ceea ce facilitează îmbunătățirea continuă a acestora. Orice măsură planificată sau implementată ca rezultat al evaluării este comunicată tuturor celor interesați. Cu rigurozitate se analizează sugestiile formabililor privind îmbunătățirea/dezvoltarea cursurilor de formare și a programelor de studii.

DFPC respectă dispozițiile și recomandările Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, precum și a altor instituții publice. Comisia de evaluare externă din cadrul Agenției Naționale de Asigurare a Calității Educației și Cercetării a apreciat prestația și activitatea DFPC, calitatea implementării programelor, fiind acordate la toate 7 programe câte 100 puncte din 100 posibile, oferindu-ne Certificat de evaluare externă a calității (seria FC cu nr. 0029-19 din 02.09.2019 și seria FC cu nr. 0042-20) privind acreditarea și autorizarea programelor de formare profesională continuă, după cum urmează:

a) **în vederea acreditării - două programe de studiu**:

1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor* – 20 credite;

2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv* – 20 credite;

b) **în vederea autorizării de funcționare provizorie – 5 programe de formare**:

- calificare profesională suplimentară:

1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor* – 60 credite;

2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv* – 60 credite;

- recalificare profesională:

1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor* – 90 credite;

2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv* – 90 credite;

- specializare în domeniu:

1) *100. Științe ale sportului. 1000. Științe ale sportului. Antrenor (antrenor asistent de taekwondo/antrenoare asistentă de taekwondo).*

În prezent, am pregătit dosarele spre evaluare externă în vederea acreditării a 7 programe de formare, care urmează să fie depuse la ANACEC până la finele lunii iunie:

- calificare profesională suplimentară:

1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor* – 60 credite;

2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv* – 60 credite;

- recalificare profesională:

1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor* – 90 credite;

2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv* – 90 credite;

- formare profesională continuă:

1) Fitness și programe de recreare – fitness și aerobică – 40 credite;

2) Fitness și programe de recreare – fitness și aerobică – 40 credite;

3) Fitness și programe de recreare – yoga–40 credite.

Principalele surse de comunicare şi asigurare a transparenţei în USEFS, precum şi a activităţii DFPC, constau în: publicarea informaţiilor noi/actualizate pe pagina web oficială a USEFS: www.usefs.md**,** directoriul – Alte structuri, DFPC; portal de contact cu diverse entităţi

academice (rectorat, facultăţi, catedre, departamente ş.a.). De asemenea, informațiile de interes public, sunt furnizate comunității educaționale prin telefon sau e-mail. DFPC a creat o bază de date a contactelor tuturor instituțiilor de învățământ preuniversitar și a OLSDÎ din țară.

Prin intermediul paginii web oficiale a USEFS se asigură transparenţa organizării şi desfăşurării programului de formare profesională continuă, respectiv DFPC oferă, cu sprijinul logistic al universităţii: informaţii corecte şi complete privind programul de formare profesională continuă beneficiarilor acestui program, comunităţii universitare şi altor persoane fizice sau juridice interesate. Informaţiile de interes public sunt actualizate şi amplasate pe pagina web a USEFS de către inginerul responsabil. Alte informaţii plasate pe pagina web oficială a USEFS cu referire la programul de formare supus acreditării sunt cele cu privire la procesul de admitere, predare, învăţare, cercetare, evaluare, rezultatele examinării, modalitatea de acordare a certificatelor, cazare, alimentație etc.

V. INFORMAȚII DESPRE FORMABILI

DFPC deține și aplică reglementările definite și publicate în prealabil, acoperind toate fazele procesului de formare continuă, diverse proceduri de atragere și înscriere la programul de formare. Dovadă a aplicării în mod consecvent a procedurilor de mediatizare și diseminare este majorarea în anul curent a numărului de cadre didactice care au finalizat cu succes programele de formare și au primit certificatul ce confirmă acest lucru. În anul 2019 s-a majorat numărul formabililor cu 134 persoane comparativ cu anul 2018 și aproape dublu comparativ cu anul 2017 (Tabelul 3). În anul calendaristic 2020 din cauza pandemiei și a dorinței cadrelor didactice de a participa fizic la cursuri, a scăzut numărul beneficiarilor cu circa 80 de persoane, iar în primul semestru al anului 2021 deja au absolvit cursurile de formare 387 persoane. Rata absolvirii cursurilor de formare profesională continuă în anul universitar 2020-2021 este de 100%.

Tabelul 3. Statistica certificării cadrelor didactice în perioada 2015 – 2021

Anul	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (ian.-iunie)
Nr. de formabili înscriși	283	233	228	260	498	532	452	387
Nr. de formabili certificați	283	233	228	260	498	532	452	387

Înscrierea/înmatricularea formabililor la cursuri/studii de formare este transparentă, fiind anticipată de informarea tuturor celor interesați prin intermediul site-ul USEFS (www.usefs.md – Admitere, cât și la directoriul – alte structuri, DFPC), adreselor electronice ale OLSDÎ, ale instituțiilor de învățământ preuniversitar din republică, precum și în cadrul seminarelor/conferințelor etc., desfășurate de către USEFS. În ultimii 3 ani Planul-cadru se

elaborează în bază de oferte prezentate de către OLSDÎ, instituțiile de învățământ preuniversitar, constituind deja o practică de succes.

În practica formării profesionale continue s-au atestat doar 5 cazuri de înmatriculare a persoanelor din grupuri dezavantajate sau ale celor cu cerințe educaționale speciale, însă DFPC este deschis și pregătit să presteze servicii de formare și acestor categorii de beneficiari.

În scopul motivării și responsabilizării a fost elaborată fișa „Conduita formabilului", care reflectă cerințele impuse cursanților: responsabilitatea de a fi prezenți la cursuri, de a nu întârzia și abandona orele de curs fără învoire (pentru 10 ore lipsite nemotivat formabilul riscă să fie exmatriculat, cu anunțarea ulterioară a administrației instituției respective); prezentarea în termenele prestabilite a materialelor elaborate. La finele cursului formabilul susține probe de evaluare, fiind apreciat negativ în cazul absenței nemotivate, iar competențele sunt apreciate cu calificativul respins.

Finalizarea studiilor, componentă a procesului de formare profesională continuă a cadrelor didactice (profesori de educație fizică și antrenori la diverse probe de sport) include următoarele cerințe: realizarea programului curricular; susținerea de către cursanți a probelor de evaluare la disciplinele de studii prevăzute de Planul de învățământ; îndeplinirea de către formabil a sarcinilor planificate; emiterea ordinului rectorului USEFS de certificare a cursanților absolvenți; bilanțul/analiza procesului educațional și a competențelor profesionale dezvoltate ale formabililor, precum și comunicarea propunerilor/recomandărilor referitoare la autoinstruire profesională. Finalizarea cursului de formare profesională se încheie cu înmânarea certificatului fiecărui formabil, care semnează în registrul „Evidența eliberării certificatelor". Certificatul atestă că titularul a realizat planul de învăţământ la programul de formare dat și conține informație despre formabil, module curriculare cu înregistrarea numărului de ore și credite, precum și probele de evaluare a competențelor profesionale a acestuia.

USEFS are capacitate de a asigura formabilii cu cămin în proporție de 100 %. Din fiecare grupă sunt cazaţi aproximativ 5-10 formabili, ceea ce reprezintă 20 - 40 % din numărul total al celor ce frecventează cursul, lunar. Suprafața pentru un formabil cazat constituie în jur de 6 m².

În cadrul USEFS funcţionează cantina, spaţiu în care studenții şi personalul USEFS pot servi masa, circa 95% dintre formabili zilnic. Totodată, aceștia beneficiază de servicii medicale; au posibilitatea de a practica diverse activităţi sportive în cadrul bazelor sportive ale instituţiei.

DFPC, în conlucrare cu catedrele de specialitate, asigură buna funcţionare a programelor de formare profesională continuă, dispunând de un sistem funcțional și eficient de gestionare a informației. În cadrul DFPC există baza de date, inițiată încă în anul 1993, cu privire la formabilii şi absolvenţii acestuia, fiind reflectate traseul și dezvoltarea profesională, precum şi satisfacţia acestora monitorizată în baza Fişelor de evaluare.

De asemenea, DFPC dispune de bază de date referitor la adresele juridice și datele de contact ale OLSDÎ, ale instituțiilor de învățământ preuniversitar, ceea ce facilitează sporirea calității și eficienței comunicării intrainstituționale.

VI. INFORMAȚII PRIVIND PERSONALUL DIDACTIC

Programele de formare profesională continuă sunt asigurate de cadre didactice calificate, cu titluri ştiinţifice de doctor/doctor habilitat din cadrul catedrelor de specialitate ale USEFS.

Tabelul 4. Statistica cadrelor didactice ce au asigurat în perioada 2014-2019 realizarea procesului de studii ale programelor de formare

Anul calendaristic	Titulari USEFS Nr. cadre didactice/%									Cumul extern Nr. cadre didactice/%						
	Doctor habilitat		Doctor în					Lector univ.	Conferențiar univ.	Doctor în			Prof. ed. fizică		Alte categ.	
	pedagogie	medicină	pedagogie	biologie	economie	istorie	filologie			pedagogie	biologie	medicină	grad did. superior	grad did. unu	magistru	
2014/ 33	1/ 3,03	1/ 3,03	10/ 30,31	1/ 3,03	-	-		7/ 21,21	1/ 3,03	2/ 6,06	1/ 3,03		4/12,12	2/6,06	1/3,03	2/6,06
2015/ 29	1/ 3,45	1/ 3,45	10/ 34,47	1/ 3,45	-	-		5/ 17,23	1/ 3,45	1/ 3,45	1/ 3,45		4/13,80	1/3,45	1/3,45	2/6,90
2016/ 33	1/ 3,03	1/ 3,03	12/ 36,38	-	1/ 3,03	-		8/ 24,26	1/ 3,03	1/ 3,03	-		5/15,17	2/6,06	-	1/3,03
2017/ 39	1/ 2,57	1/ 2,57	14/ 35,90	1/ 2,57	1/ 2,57	-		7/ 17,95	1/ 2,57	1/ 2,57	1/ 2,57		5/12,80	4/10,26	-	2/5,10
2018/ 37	2/ 5,40	1/ 2,71	15/ 40,54	4/ 10,81	1/ 2,71	-		6/ 16,20	1/ 2,71	1/ 2,71	-		2/5,40	3/8,10	-	1/2,71
2019/ 35	3/ 8,57	1/ 2,85	20/ 57,19	4/ 11,42	1/ 2,85	-		-	1/ 2,85	2/ 5,71	-		2/5,71	-	-	1/2,85
2020/ 45	4/ 8,89 %	2/ 4,45 %	26/ 57,78 %	3/ 6,67 %	1/ 2,22 %	1/ 2, 22 %	1/ 2, 22 %	-	-	1/ 2,22 %	1/ 2,22 %	1/ 2,22 %	4/ 8,89 %	-	-	
Total: 2014-2020/ 251 c.d.	188 titulari / 74.90%									63 cumularzi / 25,10%						
	21/ 8,37%		128/ 50,99%					39/ 15.54%		14/ 5,58%			40/ 15,94%			9/3,58%

În Tabelul 4 se prezintă statistica cadrelor didactice ce au asigurat în perioada 2014-2021 realizarea procesului de studii. Programele de formare profesională continuă preponderent se

bazează pe rezultatele cercetărilor ştiinţifice în domeniul educaţiei fizice și sportului ale profesorilor din cadrul catedrelor de specialitate. Rata personalului didactic care a asigurat procesul de instruire/formare, este următoarea: *2014* – 21 titulari (64%), 12 cumul (36%); *2015* – 19 tit. (66%), 10 cumul (34%); *2016* – 24 titulari (73%), 9 cumul (27%); *2017* – 26 titulari (67%), 13 cumul. (33%); *2018* – 30 titulari (81%), 7 cumul (19%); 2019 – 30 titulari (85,71%), 5 cumul (14,29%); 2020 – 38 titulari (92,68%) și 7 cumul (7,32%).

Dinamica numărului de titulari în anul 2020 este în creștere cu 6,95%, comparativ cu anul 2019. Personalul didactic/științific care a asigurat procesul de instruire/formare în perioada 2020-2021, au studii superioare preponderent în domeniul pedagogiei – cca 90,06%, dar și în medicină/biologie - 7,02%, economie – 2,92%. Dintre aceștia, precum este reflectat în *Tabelul 4,* în fiecare an calendaristic, prevalează, cu o dinamică în creștere, numărul cadrelor didactice cu titlul de doctor habilitat/doctor în științe, obiectiv prioritar al DFPC de a sigura procesul de formare continuă cu cadre calificate. Aceiași situație se atestă și în anul 2020.

Vârsta medie a cadrelor didactice care au asigurat procesul de formare profesională continuă este de 53 ani.

În procesul de formare, în scopul promovării bunelor practici și consilierii/consultării formabililor referitor la problemele din domeniu, sunt implicate și cadre didactice cu titlu științific/grad didactic superior din instituțiile de învățământ partenere din municipiul Chișinău: LCI Prometeu; Școala Sportivă Specializată de caiac-canoe; Școala Sportivă Specializată de șah și joc de dame nr. 7; LT ,,M. Kogâlniceanu”; Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie; LT ,,Da Vinci”;, LT „Spiru Haret”; LT cu profil sportiv nr. 2; LT ,,A. Russo”, Cojușna, Strășeni, precum și specialiști de la Agenția Națională Antidoping, Centrul Național de Medicină Sportivă ,,Atletmed”; Universitatea de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu” etc. Această categorie de specialiști prestează servicii de formare în baza ordinului de angajare prin cumul și sunt remunerați conform numărului de ore predate, iar dosarele personale se păstrează la DFPC.

Planificarea, recrutarea și administrarea personalului didactic/științific pentru asigurarea procesului de instruire/formare se efectuează în conlucrare cu șefii catedrelor de specialitate și în strictă conformitate cu cadrul normativ în vigoare, accentul fiind pus pe profesionalism, experiența de predare, competențe praxiologice, deținerea titlului științific etc., ceea ce se reflectă în calitatea organizării și desfășurării procesului de formare profesională continuă.

VII. SERVICII DE GHIDARE ȘI CONSILIERE ÎN CARIERĂ

DFPC, în colaborare cu Departamentul Studii și catedrele de profil, desfășoară tradițional în luna decembrie seminarul metodologic ,,Aspecte durabile ale parteneriatelor educaționale”, la care participă reprezentanți ai mediului economic, ai OLSDÎ, ai instituțiilor de învățământ

preuniversitar, studenți și absolvenți de liceu (2017 - 75 persoane, 2018 – 117, 2019 – 150, 2020 - 136). În cadrul acestui eveniment se mediatizează, sensibilizează și promovează programele de studii, se ghidează și consiliază în carieră cei care doresc să urmeze studii de recalificare/reprofilare. Constatăm cu mândrie, că acest for a devenit tradițional și foarte necesar pentru comunitatea educațională, în cadrul căruia se discută cele mai actuale probleme ce țin de formarea profesională continuă, cu identificarea soluțiilor optime. De asemenea, reprezintă o modalitate de sensibilizare și motivare pentru implicare activă în procesul de formare pofesională continuă. Astfel, în cadrul primei ediții a seminarului metodologic din 2017 a apărut ideea elaborării unor programe de formare profesională continuă privind recalificarea profesională, reușindu-se deja în luna octombrie a anului de studii 2018-2019, în premieră în Republica Moldova, să propunem 4 programe de recalificare profesională:

a) pentru absolvenții studiilor de licență în domeniile Științe ale educației și Științe ale sportului:

1) Științe ale educației. Formarea profesorilor – 1800 ore/60 credite;
2) Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 1800 ore/60 credite;
3) *Științe ale sportului. Antrenor (antrenor asistent de taekwondo/antrenoare asistentă de taekwondo) – 1800 ore/60 credite;*

b) pentru absolvenții altor domenii decât cel pedagogic:

1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor* – 2700 ore/90 credite;
2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv* – 2700 ore/90 credite.

În perioada 2018-2021, au fost înmatriculați și au absolvit cu succes studiile de recalificare 152 de persoane. Astfel, s-a facilitat acoperirea în circa 146 de instituții de învățământ din țară a deficitului de profesori de educație fizică și antrenori la diverse probe de sport, specialiști pregătiți în domeniu.

VIII. PARTENERIATE EDUCAȚIONALE

Acest tip de parteneriat presupune o colaborare a DFPC cu diferite structuri educaționale atât naționale, cât și internaționale, scopul fiind perfecționarea sistemului de formare profesională continuă a cadrelor didactice de educație fizică si sport.

DFPC a stabilit parteneriate educaționale și conlucrează eficient cu următoarele structuri:

a) Organele Locale de Specialitate în Domeniul Învățământului din țară;
b) administrațiile școlilor sportive și a instituțiilor preuniversitare de învățământ din țară;
c) administrațiile și specialiștii Agenției Naționale Antidoping și a Centrului Național Atletmed;
d) Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;

e) instituții publice din republică, în baza acordurilor de colaborare încheiate.

Colaborarea cu structurile menționate mai sus permite obținerea operativă a diverselor informații referitoare la organizarea și desfășurarea cursurilor de formare profesională continuă:

- identificarea noilor programe de formare în conformitate cu cerințele pieței muncii;
- elaborarea planului anual și a graficului de desfășurare a cursurilor de formare profesională continuă;
- constituirea grupelor de cursanți în conformitate cu nevoile de formare și disponibilitatea acestora;
- identificarea specialiștilor din afara universității pentru predarea diverselor subiecte cu caracter special;
- vizitarea instituțiilor de învățământ preuniversitar în scopul asistării la ore publice, efectuării schimbului de bune practici, familiarizării cu baza tehnico-materială a acestora etc.;

DFPC are încheiate circa 19 acorduri de colaborare licee, gimnazii, colegii, școli și cluburi sportive, federații sportive din republică, cum ar fi:

1. Liceul de Creativitate și Inventică "Prometeu " din mun. Chișinău
2. Liceul Teoretic "A. Russo " Cojușna,Strășeni
3. Instituția Privată "Da Vinci ", mun. Chișinău
4. Instituția Publică Gimnaziul "V. Matei ", Dumbrăvița, Sîngerei
5. Colegiul A. Mateevici, mun. Chișinău
6. Academia Internațională de Taekwondo
7. Școala Sportivă Specializată de Taekwondo WTF nr. 6 etc.

Instituțiile menționate sunt baze performante de practică și schimb de experiență, care au o bună dotare tehnico-materială, fiind asigurate cu specialiști profesioniști, deținători de titluri științifice, grade didactice întâi și superior etc. În acest context, remarcăm lecțiile publice desfășurate de profesorii: Pojar Diana și Lilia Palamarciuc (Liceul de Creativitate și Inventică Prometeu), Țenu Silvia (Instituția Privată Da Vinci), Harabadji Nicolae (Colegiul A. Mateevici, mun. Chișinău), care cu adevărat, au avut mare priză la formabili. Orele publice au fost desfășurate cu elevi de diferite vârste și pe diverse subiecte referitoare la instruirea teoretică și motrice a subiecților și oferă oportunități pentru schimbul de bune practici.

În cadrul instituțiilor partenere și-au desfășurat practica de specialitate studenții de la studiile de recalificare și calificare profesională suplimentară.

DFPC are o bună colaborare și cu alte structuri, de alt profil decât cel educațional, cum ar fi colaborarea cu Centrul Național Atletmed, Agenția Națională Antidoping etc.

Specialiștii USEFS frecvent sunt invitați de organele locale de specialitate în domeniul învățământului din raioanele țării la diverse activități raionale. Astfel, în ultimii 3 ani am

participat (fizic și on-line) la seminarele organizate de către Direcțiile Generale Educație din raioanele Florești, Cahul, Chișinău și Comrat.

Un suport real al USEFS și DFPC pentru dezvoltarea procesului de formare continuă a personalului didactic ce asigură programele de formare profesională continuă, este implicarea în proiecte naționale și internaționale:

1) Proiectul COMPASS (Erasmus+), KA2 – *Cooperarea pentru inovare și schimbul de bune practici. Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior. Categoria D: Dezvoltarea învățământului superior. Învățarea pe tot parcursul vieții, formarea continuă*. Perioada de implementare a proiectului: 15.11.2018-14.11.2022. În cadrul acestui proiect s-a reușit schimbul de bune practici privind formarea profesională continuă în țările europene, obținut în cadrul vizitelor de studiu la instituțiile de formare continuă din Austria, Belgia, Spania, Franța și Italia. De asemenea, cu suportul acordat în cadrul proiectului, a fost achiziționat echipament TIC performant în sumă de 35 mii euro pentru dotarea și modernizarea sălilor de studii.

În cadrul acestui proiect și cu suportul experților internaționali a fost revizuit și actualizat *Statutul DFPC* (aprobat de Senatul USEFS, proces-verbal nr. 9 din 30.03.2021). De asemenea, a fost elaborată *Strategia USEFS privind formarea profesională continuă pentru perioada 2021-2025* (aprobată de Senatul USEFS, proces-verbal nr. 9 din 30.03.2021).

2) Poiectul oferit de CEDA din Republica Moldova ,,Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră. REVOCC II”. În cadrul acestui proiect două cadre didactice din cadrul USEFS au beneficiat de formare continuă la modulul ,,Managementul carierei”, iar ulterior au fost încadrați în pilotarea la nivel național a implementării curriculumului *Managementul carierei.*

3) Proiectul Twining MD 15 ENI SO 01 18 (MD/34). Sporirea calității și eficienței Învățământului Profesional Tehnic din Republica Moldova”.

IX. INFORMAȚII PRIVIND IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR ȘI STRATEGIILOR NAȚIONALE

DFPC din cadrul USEFS execută ordinele, dispoziţiile şi recomandările ministerelor de resort în termenele stabilite de către acestea, asigurând o colaborare eficientă în realizarea obiectivelor asumate. Astfel, în anul de studii 2020-2021 a continuat dezvoltarea și eficientizarea structurilor de management intern al calităţii, reflectată în elaborarea şi aprobarea cadrului normativ legal în acest sens, în conformitate cu prevederile Codului Educaţiei al R. Moldova, a Strategiei de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020, Educația 2020 (HG nr. 944 din 14 noiembrie 2014), Regulamentului de formare continuă a adulților (HG nr. 193 din 24.03.2017).

X. ACTIVITATEA DE CERCETARE - INOVARE

Atragerea, menţinerea şi dezvoltarea personalului didactic şi de cercetare competitiv se realizează la nivelul USEFS conform obiectivelor stabilite în Strategia de dezvoltare instituţională a USEFS 2015-2020 (www.usefs.md - prezentare), Manualul Calității al USEFS, Sistemul de management al calității, Planul operațional privind managementul calităţii (www.usefs.md – management al calităţii), Strategia de dezvoltare a DFPC pentru anii 2018-2022 (www.usefs.md – alte structuri), prin creşterea randamentului şi calității serviciilor educaționale, necesare pentru realizarea misiunii, precum şi a obiectivelor strategice ale USEFS în condiţiile de întreţinere a concurenţei de pe piaţa serviciilor educaţionale, formare profesională continuă și cercetare.

În contextul celor menţionate mai sus, în cadrul DFPC se realizează un şir de măsuri, menite să îmbunătăţească şi să îmbogăţească procesul de instruire, formare profesională continuă şi cercetare prin evoluţia schimbărilor spre progres, accentul fiind pus pe *inteligență, profesionalism, moralitate* şi înaltă *responsabilitate,* iar obiectivele strategice de dezvoltare a personalului ce asigură procesul educațional în cadrul programelor de formare se înscriu armonios în aceste intenţii.

Planificarea activităţii metodice a personalului academic se realizează la începutul anului de studii de către catedre, fiind reflectată în planul individual al cadrului ştiinţifico-didactic, în procesele-verbale ale catedrelor de specialitate, iar monitorizarea îndeplinirii acesteia se identifică prin rapoartele, dările de seamă prezentate la finele anului de studii. Materialele didactice şi metodice elaborate de corpul profesoral ştiinţifico – didactic care asigură realizarea procesului de formare profesională continuă - fișe pentru lucrul individual/în grup, ghiduri, recomandări metodice etc. - sunt păstrate în dosarul personal al acestuia la catedra de specialitate.

Personalul didactic științific participă activ la diverse activități de formare: atât la nivel de catedră, decanat, departament, cât și la congrese, conferințe, seminare informativ-metodice/teoretico-practice, mese rotunde naționale și internaționale. Dovadă este prezența în dosarul personal al cadrelor didactice a certificatelor de formare/participare la diverse activități/stagii/acţiuni de dezvoltare profesională.

Eficiența procesului educațional depinde, în mare măsură, de pregătirea metodologică a personalului didactic care lucrează cu formabilii. În acest context menționăm că formatorii afiliați DFPC permanent sunt în căutarea noilor forme, metode și mijloace de instruire a profesorilor sosiți la cursurile de formare. Remarcăm faptul că subiectul vizat se discută sistematic în cadrul seminarelor metodologice ale catedrelor la care participă activ și formatorii

afiliați DFPC, aceștia fiind și membri ai catedrelor respective. Plus la aceasta, formatorii mai sunt asistați, ghidați și consiliați, în plan metodologic, de către colaboratorii DFPC.

Rezultatul final al activității metodice menționate mai sus se regăsește în diverse publicații, precum și materialele metodice elaborate și utilizate în procesul educațional, fapt ce sporește eficiența acestuia.

Un suport real al USEFS și DFPC pentru formarea profesională continuă a personalului didactic ce asigură programele de formare, este implicarea în proiectul COMPASS (Erasmus+), KA2 – *Cooperarea pentru inovare și schimbul de bune practici. Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior.* În cadrul acestui proiect s-a reușit schimbul de bune practici privind formarea profesională continuă în țările europene, obținut în cadrul vizitelor de studiu la instituțiile de formare continuă din Austria, Belgia și Spania. Totodată, 10 cadre didactice universitare au participat la Școala de Vară COMPASS 2020, astfel s-a facilitat dezvoltarea competențelor acestora atât în organizarea procesului de formare, cât și privind inițierea, elaborarea, promovarea și evaluarea unei programe de formare. În rezultat, au fost elaborate 4 programe de formare care sunt pilotate de către DFPC, iar în anul universitar 2021-2022 se vor propune pentru evaluare externă.

XI. RELAȚII INTERNAȚIONALE

DFPC nu are acorduri de colaborare cu alte structuri similare internaționale. O cale de a stabili relații de parteneriat este implicarea în proiectul COMPASS (Erasmus+), KA2 – *Cooperarea pentru inovare și schimbul de bune practici. Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior. Categoria D: Dezvoltarea învățământului superior. Învățarea pe tot parcursul vieții, formarea continuă*. În perioada de implementare a acestuia vom avea posibilități/oportunități de a stabili relații de parteneriat cu structuri de formare continuă din țările implicate în proiect.

XII. ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ

USEFS dispune de surse de finanţare şi de resurse financiare suficiente, pe termen scurt (anual) şi în perspectivă (pentru următorii trei ani), alocate pentru realizarea în mod adecvat a misiunii şi obiectivelor fixate. Planificarea şi definirea politicilor de investiţii şi de gestiune financiară se face în mod riguros.

USEFS asigură constituirea bugetelor proprii programului de formare, potrivit surselor de finanțare: de la buget sau private (extrabugetare). Procesul de planificare a fondurilor se elaborează în conformitate cu legislația în vigoare. Toate resursele sunt destinate finanțării tuturor cheltuielilor procesului educațional la programele de formare profesională continuă.

Bugetul este echilibrat astfel încât cheltuielile sunt egale cu veniturile plus sursele de finanţare. Sursele de finanțare a programelor de formare în anul universitar 2020-2021 au fost constituite din veniturile propriii acumulate din taxa de studii. Fondurile acumulate sunt alocate, în baza devizului de cheltuieli, aprobat anual, pentru finanțarea cheltuielilor procesului educațional la programele de formare, și anume: retribuirea muncii, inclusiv pentru asigurare socială și medicală – 77%, servicii comunale – 15%, birotică/materiale didactice – 6%, procurarea materialelor circulante şi mijloacelor fixe etc.–2 %. Taxa de studii se calculează în conformitate cu legislația în vigoare. Cuantumul taxei de studii se stabileşte ţinând cont de cheltuielile suportate din veniturile încasate din taxa de studii și mijloacele financiare alocate din componenta de bază pe perioada anului anterior financiar celui în curs. Taxa de studii, se stabilește și în baza cheltuielilor suportate de instituție pentru asigurarea procesului educațional – cheltuieli de personal, cheltuieli de consum, cheltuieli de dezvoltare.

XIII. CONCLUZII

13.1. Dificultăți în activitatea DFPC

În contextul celor expuse, putem menționa unele dificultăți în activitatea DFPC:

1) Numărul de 2 persoane în statul de personal al DFPC, care acoperă doar 2,5 unități, în perspectivă poate influența calitatea și eficiența funcționalității acestuia.
2) Unele cadre didactice, care asigură predarea disciplinelor din cadrul programelor de formare profesională continuă, nu au formate la nivel corespunzător competențe TIC, ceea ce scade atractivitatea pentru ore.

13.2. Sugestii privind asigurarea calității funcționalității DFPC

Reieșind din caracterul dificultăților enunțate, propunem câteva sugestii privind asigurarea în perspectivă a calității organizării și desfășurării activității DFPC:

1. A completa statul de personal al DFPC cel puțin până la 4 unități, ceea ce ar asigura pe deplin funcționalitatea structurii și ar permite utilizarea tuturor oportunităților de dezvoltare.
2. A consolida colaborarea dintre DFPC, conducerea USEFS și șefii de catedre în vederea dezvoltării programelor de formare continuă.
3. A promova dezvoltarea competențelor digitale ale personalului ştiinţifico-didactic al USEFS în vederea sporii calității, eficienței și atractivității programelor de formare profesională continuă.

Șeful DFPC **Ghețiu Adelina**